

Η ΔΕΠΥ στο Καζίνο

Κάλια Λοϊζίδου, M.A., M.Sc.
Εγγεγραμμένη Σχολική
Ψυχολόγος (αρ.115)

Υποψήφια Διδάκτορ, Τμήμα
Θεάτρου, Εθνικό και
Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο
Αθηνών

ΑΡΧΗ ΠΑΙΓΝΙΩΝ
& ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ
ΚΑΖΙΝΟΥ ΚΥΠΡΟΥ

ADD - ADHD [CYPRUS]
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΔΕΠΥ ΚΥΠΡΟΥ

Περιεχόμενα/Content

Μέρος Α'

- Σκοπός Εκπαίδευσης
- Τι είναι η ΔΕΠΥ
- Αίτια - Συμπτώματα
- Συννοσηρότητα
- Αξιολόγηση/ Θεραπεία
- Στατιστικά
- Σχέση ΔΕΠΥ και Καζίνο
- Συμπεριφορές ΔΕΠΥ στο Καζίνο
- Tips - Τεχνικές Ψυχολογίας

Μέρος Β'

- Σενάρια- Υπόδυση Ρόλων
- Εφαρμογή Εισηγήσεων
- Ανατροφοδότηση και Συζήτηση
- Συμπεράσματα

Part A

- Training Purpose
- What is ADHD
- Causes
- Symptoms
- Comorbidity
- Assessment/Treatment
- Statistics
- ADHD and Casino Correlation
- ADHD Behaviors in Casinos
- Tips
- Psychological Techniques

Part B

- Role-play Scenarios
- Applying Recommendations
- Feedback and Discussion
- Conclusions

A top-down photograph of a red bowl filled with white popcorn, resting on a dark wooden surface. A black TV remote control is positioned to the right of the bowl, and several popcorn kernels are scattered around it. The word "Video" is written in white text in the upper left corner, preceded by a short blue horizontal line.

Video

ADHD in Adults

<https://www.webmd.com/add-adhd/video/cm/video-adult-adhd-brain>

Σκοπός Εκπαίδευσης

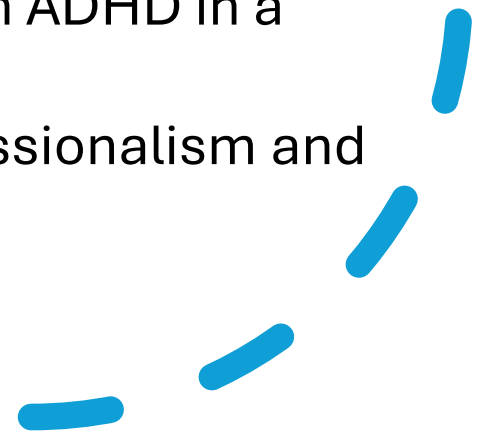
Educational Goal

Κατανόηση της ΔΕΠΥ σε ενήλικες

- Αναγνώριση συμπεριφορών που σχετίζονται με ΔΕΠΥ στο χώρο του καζίνο.
- Διαχείριση δύσκολων καταστάσεων με επαγγελματισμό και ενσυναίσθηση.
- Πρόληψη συγκρούσεων.

Understanding ADHD in Adults

- Recognizing behaviours associated with ADHD in a casino environment.
- Managing difficult situations with professionalism and empathy.
- Preventing conflicts .

Τι είναι η ΔΕΠΥ; What is ADHD

- Νευροαναπτυξιακή διαταραχή που ξεκινά στην παιδική ηλικία, επηρεάζει την προσοχή, την μνήμη, την οργάνωση, διαχείριση συναισθημάτων και τον αυτοέλεγχο.
- Ίσως να παραμείνει και στην ενήλικη ζωή.
- Επηρεάζει σημαντικά την καθημερινότητα και τις κοινωνικές αλληλεπιδράσεις.

ADHD (Attention-Deficit/Hyperactivity Disorder) is a neurodevelopmental disorder

ADHD is more commonly associated with childhood, but evidence suggests that around a third of children with ADHD go on to be adults with ADHD. ADHD affects attention, memory, emotional regulation, self-control . It also significantly affects daily life and social interactions.

Αίτια

Causes

Η ΔΕΠΥ είναι το αποτέλεσμα μιας σύνθετης αλληλεπίδρασης:

- **Κύρια αιτία:** γενετική – με ισχυρή κληρονομικότητα
- **Νευροβιολογική βάση:** δομικές και λειτουργικές διαφοροποιήσεις στον εγκέφαλο
- **Ενίσχυση κινδύνου** από περιβαλλοντικές εκθέσεις κατά την κύηση ή παιδική ηλικία
- **Δευτερεύοντες παράγοντες:** εγκεφαλικές βλάβες, διατροφή, συνυπάρχουσες ψυχικές διαταραχές
- Αυτή η πολυπαραγοντική φύση καθιστά τη ΔΕΠΥ διαταραχή όπου η διάγνωση και η θεραπεία χρειάζονται ολιστική προσέγγιση.

ADHD results from a complex interplay of factors:

- **Genetic predisposition** with strong heritability
- **Neurobiological differences** in brain structure and function (Neurotransmitter function—especially **dopamine** and **norepinephrine**—may be diminished).
- **Environmental exposures** during pregnancy or childhood
- **Additional influences** like brain injury, nutrition, and co-occurring disorders.
- This multifactorial nature means ADHD requires an **integrative approach** in both diagnosis and treatment.

Συμπτώματα/Symptoms

The DSM-5 outlines specific criteria for diagnosing ADHD in adults, requiring individuals to exhibit either inattentive or hyperactive-impulsive symptoms, or both. Specifically, adults need to display at **least five of these symptoms, which have persisted for at least six months** to a degree that negatively impacts their daily functioning. These symptoms must also be present in more than one setting (e.g., work, home, social).

Inattentive Symptoms:

- **Careless mistakes:** Difficulty paying close attention to details, making careless errors in work or other activities.
- **Sustained attention:** Trouble maintaining focus during tasks or activities.
- **Listening:** Appears not to listen when spoken to directly.
- **Following instructions:** Fails to finish tasks or follow through on instructions.
- **Organization:** Difficulty organizing tasks and activities.
- **Mental effort:** Avoids or dislikes tasks requiring sustained mental effort.
- **Losing things:** Loses items necessary for tasks or activities.
- **Distractibility:** Easily distracted by external stimuli.
- **Forgetfulness:** Forgetful in daily activities.

Το DSM-5 περιγράφει συγκεκριμένα κριτήρια για τη διάγνωση της ΔΕΠΥ σε ενήλικες:

Απαιτείται να εμφανίζουν είτε **συμπτώματα απροσεξίας** είτε **υπερκινητικότητας/παρορμητικότητας**, είτε και τα δύο. Συγκεκριμένα, οι ενήλικες πρέπει να παρουσιάζουν **τουλάχιστον πέντε** από αυτά τα συμπτώματα, τα οποία έχουν διαρκέσει **τουλάχιστον έξι μήνες** σε βαθμό που επηρεάζει αρνητικά την καθημερινή τους λειτουργία. Αυτά τα συμπτώματα πρέπει επίσης να εμφανίζονται σε **περισσότερα από ένα περιβάλλοντα** (π.χ. εργασία, σπίτι, κοινωνικό περιβάλλον)

Συμπτώματα απροσεξίας:

Αβλεψίες: Δυσκολία στην προσοχή στις λεπτομέρειες, συχνά κάνουν λάθη σε εργασία ή άλλες δραστηριότητες.

Διατήρηση προσοχής: Δυσκολεύονται να διατηρήσουν την εστίαση σε εργασίες ή δραστηριότητες.

Ακουστική απόσπαση: Φαίνεται ότι δεν ακούει όταν του μιλούν άμεσα.

Ατελής εκτέλεση οδηγιών: Δεν ολοκληρώνει εργασίες ή οδηγίες.

Δυσκολία οργάνωσης: Δυσκολεύεται να οργανώσει τις εργασίες και τις δραστηριότητες.

Αποφυγή πνευματικά απαιτητικών εργασιών: Αποφεύγει ή του είναι δυσάρεστο να συμμετάσχει σε καθήκοντα που απαιτούν παρατεταμένη πνευματική προσπάθεια.

Απώλεια αντικειμένων: Χάνει απαραίτητα αντικείμενα κλειδιά, γυαλιά.

Εύκολη απόσπαση: Αποσπάται εύκολα από εξωτερικά ερεθίσματα ή ασύνδετες σκέψεις

Λησμονιά: Ξεχνά καθημερινές δραστηριότητες (πληρωμές, ραντεβού)

Συμπτώματα

Symptoms

Hyperactive-Impulsive Symptoms:

- **Fidgeting:** Fidgets with hands or feet, squirms in seat.
- **Leaving seat:** Leaves seat when remaining seated is expected.
- **Restlessness , Worrying** excessively.
- **Quiet activities:** Difficulty engaging in quiet leisure activities.
- **Talking excessively**
- **Blurting out:** Blurts out answers before questions are completed.
- **Waiting:** Difficulty waiting their turn.
- **Interrupting:** Interrupts or intrudes on others.

Συμπτώματα Υπερκινητικότητας και Παρορμητικότητας:

- **Νευρικές κινήσεις:** Κουνάει τα χέρια ή τα πόδια, στριφογυρίζει αδιάκοπα στη θέση του.
- **Αφήνει τη θέση του:** Φεύγει από τη θέση του όταν αναμένεται να παραμείνει καθισμένος.
- **Υπερβολική Ανησυχία.**
- **Ήσυχες δραστηριότητες:** Δυσκολία συμμετοχής σε ήσυχες δραστηριότητες .
- **Πολύ ομιλητικός/ή:** Μιλάει υπερβολικά.
- **Ξαφνικές απαντήσεις:** Απαντάει πριν ολοκληρωθεί η ερώτηση.
- **Αναμονή:** Δυσκολία αναμονής της σειράς του.
- **Παρεμβολές:** Διακόπτει ή εισβάλλει στις δραστηριότητες των άλλων.

Επίπεδα σοβαρότητας / Severity levels

Severity levels

Mild ADHD:

Few symptoms beyond the minimum required for diagnosis are present, and the impact on daily life (social, occupational, etc.) is minimal.

Moderate ADHD:

Symptoms and the resulting functional impairment fall between mild and severe.

Severe ADHD:

Many symptoms beyond the diagnostic threshold are present, or some symptoms are particularly severe, leading to significant impairment in daily functioning.

The severity of ADHD can change over a person's lifetime, and the DSM-5-TR acknowledges this by requiring severity to be specified at the time of diagnosis.

Επίπεδα Σοβαρότητας της ΔΕΠΥ (DSM-5-TR)

Ήπια ΔΕΠΥ:

Παρουσιάζονται λίγα συμπτώματα πέραν των ελάχιστων που απαιτούνται για τη διάγνωση και η επίδραση στην καθημερινή ζωή (κοινωνική, επαγγελματική κ.λπ.) είναι ελάχιστη.

Μέτρια ΔΕΠΥ:

Τα συμπτώματα και η συνακόλουθη λειτουργική δυσλειτουργία κυμαίνονται μεταξύ ήπιων και σοβαρών.

Σοβαρή ΔΕΠΥ:

Παρουσιάζονται πολλά συμπτώματα πέραν του διαγνωστικού ορίου ή ορισμένα συμπτώματα είναι ιδιαίτερα σοβαρά, οδηγώντας σε σημαντική δυσλειτουργία στην καθημερινή λειτουργία.

Η σοβαρότητα της ΔΕΠΥ **μπορεί να αλλάξει** κατά τη διάρκεια της ζωής ενός ατόμου και το DSM-5-TR αναγνωρίζει αυτό το γεγονός απαιτώντας τον προσδιορισμό της σοβαρότητας κατά τη στιγμή της διάγνωσης.

Συννοσηρότητα/ Comorbidity

Adult ADHD commonly co-occurs with other mental health conditions, referred to as comorbidities. These include mood disorders (like depression and bipolar disorder), anxiety disorders, substance use disorders, and personality disorders. It's important to identify and address these comorbidities, as they can significantly impact the severity and course of ADHD.

Gambling disorder is more common in people with ADHD, largely due to impulsivity and difficulties with self-control. This comorbidity can lead to more severe financial, social, and emotional consequences, making early recognition and support especially important

Η ΔΕΠΥ στους ενήλικες συχνά συνυπάρχει με άλλες ψυχικές διαταραχές, οι οποίες ονομάζονται συννοσηρότητες. Αυτές περιλαμβάνουν τις διαταραχές διάθεσης (π.χ κατάθλιψη και διπολική διαταραχή), αγχώδεις διαταραχές, διαταραχές χρήσης ουσιών και διαταραχές προσωπικότητας. Είναι σημαντικό να εντοπίζονται και να αντιμετωπίζονται αυτές οι συννοσηρότητες, καθώς μπορούν να επηρεάσουν σημαντικά τη σοβαρότητα και την πορεία της ΔΕΠΥ.

Η **διαταραχή τζόγου** είναι πιο συχνή σε άτομα με ΔΕΠΥ, κυρίως λόγω παρορμητικότητας και δυσκολιών στον αυτοέλεγχο. Η συννοσηρότητα αυτή μπορεί να οδηγήσει σε σοβαρότερες οικονομικές, κοινωνικές και συναισθηματικές συνέπειες, καθιστώντας την έγκαιρη αναγνώριση και υποστήριξη ιδιαίτερα σημαντική.

Αξιολόγηση & Θεραπεία / Assessment & Treatment:

Assessment: No single test can confirm the diagnosis. Making the diagnosis will likely include:

- **Physical exam**, to help rule out other possible causes for your symptoms
- **Information gathering**, such as asking you questions about any current medical issues, personal and family medical history, and the history of your symptoms
- **ADHD rating scales or psychological tests** to help collect and evaluate information about your symptoms

Treatment

- Standard treatments for ADHD in adults typically involve **medication**, education, skills training and psychological **counseling/psychotherapy**. A combination of these is often the most effective treatment. These treatments can help manage many symptoms of ADHD, but they don't cure it. It may take some time to determine what works best for you.

Η διάγνωση της ΔΕΠΥ στους ενήλικες στηρίζεται σε μια ολιστική αξιολόγηση – φυσική εξέταση, συλλογή ιστορικού και πληροφοριών από τρίτους, τυποποιημένες κλίμακες και αποκλεισμό άλλων πιθανών διαγνώσεων.

Η αντιμετώπιση απαιτεί συνδυασμό φαρμακευτικής αγωγής, ψυχοθεραπείας και ψυχοκοινωνικής υποστήριξης, με στόχο την καλύτερη διαχείριση των συμπτωμάτων.

Στατιστικά Στοιχεία

Statistical Data

- 4,4% των ενηλίκων παγκοσμίως έχουν ΔΕΠΥ (Faraone et al., 2021).
 - Μόνο 20-30% των ενηλίκων με ΔΕΠΥ είναι διαγνωσμένοι και θεραπευμένοι (Kessler et al., 2006).
 - Κίνδυνος εθισμού στον τζόγο 2-3 φορές υψηλότερος σε άτομα με ΔΕΠΥ (Breyer et al., 2014).
 - 50-70% αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην επαγγελματική και κοινωνική λειτουργικότητα (Barkley et al., 2008).
-
- The current global prevalence of adult ADHD is estimated at 4.4% (Faraone et al., 2021).
 - **Only 20–30% of adults with ADHD are diagnosed and treated** (Kessler et al., 2006).

Studies show a majority of adults with ADHD remain undiagnosed and untreated .
 - **The risk of gambling addiction is 2–3 times higher in individuals with ADHD** (Breyer et al., 2014).
 - **50–70% face difficulties in occupational and social functioning** (Barkley et al., 2008).
 - Adults with ADHD frequently encounter impairments in work and social life, affecting quality of life.

Σχέση ΔΕΠΥ και Καζίνο / Correlation Between ADHD & Gambling

Παρορμητικότητα
και αναζήτηση
άμεσης
ικανοποίησης.

Δυσκολία στο να
σταματήσουν τη
συμμετοχή σε
παιχνίδια.

Υψηλός κίνδυνος
οικονομικών και
ψυχολογικών
επιπτώσεων.

Impulsivity and
seeking instant
gratification.

Difficulty stopping
participation in
gambling
activities.

High risk of
financial and
psychological
consequences.

Συμπεριφορές ΔΕΠΥ στο Καζίνο / Typical ADHD behaviors in Casino

Αλλαγή παιχνιδιών
συχνά και γρήγορα.

Παρορμητικές
αντιδράσεις,
εκνευρισμός,
φωνές.

Δυσκολία να
ακολουθήσουν
κανόνες ή οδηγίες
(ΕΕΔ).

Υπερκινητικότητα,
ανυπομονησία.

Frequent and rapid
change of games.

Impulsive reactions,
irritation, shouting.

Difficulty following
rules or instructions
(maybe comorbidity
with ODD).

Hyperactivity,
impatience.

Tips... if at all possible / Εφόσον και αν είναι εφικτό

1. Clear and Concise Communication:

- **Avoid jargon:** Use simple, straightforward language that is easy to understand.
- **Chunk information:** Break down complex instructions into smaller, manageable steps.
- **Use visual cues:** Supplement verbal instructions with visual aids, such as diagrams or written guides.
- **Repeat and confirm:** Ensure understanding by repeating key information and asking clients to confirm their understanding.

2. Managing Impulsivity and Distractibility:

- **Provide a quiet space:** Offer a designated area where clients can take a break from the stimulating casino environment if they become overwhelmed.
- **Limit distractions:** Minimize noise and visual clutter around the gaming area.
- **Encourage mindful breaks:** Suggest short breaks to step away from the game and refocus.

1. Καθαρή & Συνοπτική Επικοινωνία

Απλή γλώσσα χωρίς περιττές πληροφορίες
Διάσπαση οδηγιών σε μικρά βήματα
Οπτική υποστήριξη (bullets, διαγράμματα)
Επανάληψη & ερώτηση για επιβεβαίωση κατανόησης

2. Διαχείριση Παρορμητικότητας & Απόσπασης

Ήσυχος χώρος & περιορισμός ερεθισμάτων
Υπενθυμίσεις για διαλείμματα
Ενθαρρύνσεις για mindful διακοπές

Tips... if at all possible / Εφόσον και αν είναι εφικτό

3. Supporting Time Management and Organization:

- **Offer reminders:** Provide gentle reminders about game time limits or other scheduled activities.
- **Help with pacing:** Suggest strategies for pacing bets or managing game play to avoid impulsivity.
- **Encourage breaks:** Suggest taking breaks to avoid overstimulation and fatigue (pomodoro technique).

4. Patience and Understanding:

- **Be patient and understanding:** Recognize that ADHD can affect focus, concentration, and impulse control.
- **Focus on strengths:** Acknowledge and praise positive behaviors and efforts.
- **Address specific problems and offer solutions:** If a client is struggling with a particular issue, offer specific, practical suggestions.
- **Avoid judgment/patronizing:** Refrain from making negative comments or showing frustration.

3. Χρονική Οργάνωση & Ρυθμός

Ελαφρές υπενθυμίσεις χρονικών ορίων
Ρυθμός στον χρόνο: “traffic-light rule” για συνοπτικές παρεμβάσεις (<40")
Σχήμα Pomodoro και διαλείμματα

4. Υπομονή & Κατανόηση

Υπομονή σε παρορμητικές συμπεριφορές
Αναγνώριση δυνατών σημείων & επιβράβευση προσπαθειών. Πρακτικές λύσεις χωρίς αρνητική κριτική

Τεχνικές διαχείρισης άγχους & θυμού - Techniques for anxiety & anger

- **4 - 2 - 4 Breathing Technique**

Inhale for 4 seconds → hold for 2 seconds → exhale for 4 seconds — this pattern promotes immediate calm and relaxation through paced breathing.

- **5 - 4 - 3 - 2 - 1 Grounding Technique**

Use your five senses to describe your surroundings and bring yourself back to the “here and now”

This method is a popular and effective mindfulness exercise for anxiety and grounding

- **Mindfulness:**

Observe 5 things around you in detail—to stay present and calm.

- **Behavior Tracking / Awareness**

Use a **questionnaire** or self-monitoring tool to identify and reflect on your behaviors.

- **Τεχνική Αναπνοής 4 – 2 - 4:** Εισπνοή για 4”, κράτημα για 2”, εκπνοή για 4” για άμεση ηρεμία.

- **Τεχνική 5 – 4 – 3 – 2 - 1:** περιγραφή μέσα από τις 5 αισθήσεις για γείωση και επιστροφή στο ‘εδώ/τώρα’

- **Ενσυνειδητότητα:** Παρατηρήστε 5 πράγματα γύρω σας → σας βοηθά να μείνετε παρόντες και ψύχραιμοι.

- **Ανίχνευση/Παρατηρητικότητα:** Χρησιμοποιήστε ερωτηματολόγιο αναγνώρισης συμπεριφορών.

Τεχνικές διαχείρισης άγχους & θυμού - Techniques for anxiety & anger

- **STOP Model**

A quick four-step pause tool that can be done in less than a minute:

S: Stop what you're doing

T: Take a breath (one or more)

O: Observe your thoughts, feelings, body sensations, and surroundings

P: Proceed with awareness and intention This technique is widely used in mindfulness-based stress reduction (MBSR) and dialectical behavioral therapy (DBT).

- **Emotion Mirroring / Empathy**

Recognition → Acknowledgement → Validation

✓ **Recognition:** Identify someone's emotion

✓ **Acknowledgement:** Verbally or mentally confirm that emotion

✓ **Validation:** Convey that the feeling makes sense and is acceptable

- **Μοντέλο STOP:**

Σταμάτα

Πάρε ανάσα

Παρατήρησε

Συνέχισε.

- **Καθρέφτισμα
συναίσθηματος/ενσυναίσθηση:**

Αναγνώριση

Επιβεβαίωση

Επικύρωση.

Thank you for your attention

ADHD in Casino

**ΑΡΧΗ ΠΑΙΓΝΙΩΝ
& ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ
ΚΑΖΙΝΟΥ ΚΥΠΡΟΥ**

**ADD - ADHD [CYPRUS]
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΔΕΠΥ ΚΥΠΡΟΥ**